

Berlioz – Damnațiunea lui Faust

(Grigore Constantinescu – 21 septembrie 2017)

Cu **Oedipe** de George Enescu, **Mathis der Mahler** de Hindemith și **Damnațiunea lui Faust** de Berlioz, s-a înlocuit în programul ediției 2017 a Festivalului prezența de gen a teatrului muzical și, concret, locul pe care, cu ani în urmă, îl ocupa, între proiecte și evenimente, Opera Bucureșteană. Desigur, eforturile au fost prezente prin adăugarea mai multor formule de adaptare a scenei de concert la legile spectacolului muzical de teatru. Una dintre soluțiile adaptate interesului spectatorilor a fost ilustrarea cu diverse formule de imagine a acțiunii dramaturgice. Parțial, au fost rezolvări noi pentru interesul și atenția publicului. La Enescu și Hindemith, colaborarea realizatorilor a oferit o sinteză posibilă a regiei, sunet-imagine, prin colaborarea, ca director-multimedia, a graficienei Carmen Lidia Vidu. Fără a interveni direct în reprezentație, regizorul Petrikă Ionescu a propus organizatorilor propriul său proiect, tot în calitate de director-multimedia – redimensionare activă, fenomen fantastic, mistic, un film cu imagini recompuse în 46 de clipuri care se derulează în perpetuă mișcare. În condițiile relațiilor între ascultători și transmisiunile radiofonice în direct, efectul orientat către sugestiile imaginației, descriu solitudinea umană ca subiect.

Pentru „Legenda dramatică” a lui Berlioz, drumul către spectatori a fost oarecum mai dificil, parcurgând etape fragmentare, de la **Cantata op.1 Opt scene din Faust** (1828), care a ajuns la o reprezentare scenică concertantă două decenii mai târziu, legendă dramatică, hibrid cu idei învecinate oratoriului. Multă vreme în așteptarea scenei de operă, **Damnațiunea lui Faust** beneficiază de traducerea textului lui Goethe din germană în franceză, semnată de Gerard de Nerval.

Nici în concertul de la Sala Mare a Palatului dramaturgia lui Berlioz nu s-a împlinit scenic întrutotul, comparabil cu audiția transmisiunii radiofonice. Linia principală a prezenței vocale a revenit tenorului englez Peter Hoare, al cărui cânt susține melosul romantic prin intermediul unor nuanțări corecte a textului francez, sugerând invocația naturii și mărturisirea trăirii sincere a sentimentului iubirii. Mai concretă este, în în structura dialogurilor operistice, intervenția lui Mephistopheles (bas-baritonul Nicolas Testée) în dialog cu Faust și duetul tenorului cu Marguerite (mezzo-soprana Clementine Margaine, o frumoasă voce modulantă). O prezență episodică pregnantă a fost și Brander (baritonul Șerban Vasile). Trebuie remarcat de asemenea că acțiunea scenică este susținută, cu efecte evidente în intervențiile registrației orchestrale, de către prezențele corale pregnante (problematică foarte bine rezolvată de Iosif Ion Prunner).

Pregătirea realizării simfonice, efectuată de dirijorul secund, Gabriel Bebeșelea, și versiunea integrală, a fost rezultatul colaborării cu un pasionat al muzicii lui Hector Berlioz – americanul John Nelson din Florida (Premiul Grammy pentru cea mai bună înregistrare de operă).

Partitura, recreată împreună cu muzicienii Orchestrei Filarmonicii „George Enescu”, a dovedit că dirijorul a lucrat cu un ansamblu care corespunde, fără nicio îndoială, caracterizării evenimentelor desfășurate la Sala Palatului, sub denumirea simbolică „Mari orchestre ale lumii”.